

[Jørgen Gram.]

har denne Tillid til dem, maa vi forlange, at de i Fremtiden skal have om muligt endnu mere Frihed i deres Dispositioner.

I sin Tid, da det første Lovforslag blev forelagt, var der hos enkelte Partier her i Salen nogen Ængstelse for, at Jorden, naar der blev bevilget Millionbeløb til Opkøb af Jord, skulde stige i Pris, at der skulde dannes Opkøbskonsortier, som bagefter vilde tilbyde Jorden til Udvalget og derved tjene paa det. Det maa siges, at sligt har ikke fundet Sted. Man nævnte dengang, at det skulde være Opgaven for Udvalget at købe billig Jord. Udvalget skal ikke have til Opgave at købe billig Jord. Det skal ikke være dets Opgave som kapitalstærk Køber at komme og tinge Prisen ned. Vi maa huske paa, at de jordsælgende Landbrugere meget ofte er i en Tvangssituation, hvorved der endog kan forekomme det Tilfælde, at der maa afgives Jord, som ligger lige ved Ejendommen, og som Ejeren meget nødig vil afgive, og hvis Værdi driftsmæssigt ligger meget over den Grundskyld, som den staaer til. Der kan være Jord, hvor det modsatte er Tilfældet, hvor Grundskylden er saa lille, at den heller ikke her kan være normgivende. Det er Jord, som i sig selv har en meget højere Værdi, end Grundskylden angiver, men paa Grund af, at Ejeren ingen Kapital har at sætte ind paa den Grundforbedring, som skal til, inden Værdien kommer til sin Ret, henligger den — og med fuld Ret — med denne Grundskyld, som ikke bør være Basis for Værdien ved Salg.

Derfor henstiller jeg til den højtærede Landbrugsminister, at der bliver givet Jordudvalget ganske frie Hænder, saaledes at det ikke behøver at tage Hensyn til Jordskylden, naar det skal købe Jord. Det bør forhindres, at de nødstedte Landbrugere i Sønderjylland, der maa afgive Jord, skal faa Følelsen af, at Jorden kommer de af med, men Gælden beholder de. Det skaber en Bitterhed, der ikke er i nogens Interesse.

Da der er Jord nok at faa, og da Tiden har udviklet sig saaledes, at vi mere og mere skal basere Bedriften paa egen Avl — og det er jo uomtvisteligt — henstiller jeg desuden, at der i Almindelighed oprettes Brug, der er ret meget større end dem, man, navnlig i det gamle Land, har oprettet i de senere Aar og ogsaa længere tilbage. Jeg vil finde det rimeligt, at Brugene i Stedet for 5 til 8 ha skal være paa 12 til 15 ha, og vi vilde fra mit Partis

Side hilse det med Glæde, hvis der kunde oprettes ret mange Brug, der ogsaa var noget større end de paa middelgod Jord.

Men naar det sker — og det gælder ogsaa de smaa Brug —, synes jeg, der er endnu et Punkt, hvor der maa en Ændring til, og det er med Hensyn til Byggelaan. Vi kan ikke i 1935 med de Vilkaar, der er gældende, og den Prisstigning, der har været, have en Byggesum paa 8 000 Kr. som Norm for, hvad der maa ydes til Stuehus, Lade og Staldbygninger med de Udenomsnødvendigheder, som skal til i et Landbrug. Jeg ved ganske vel, at der i Sønderjylland kan ydes mere og bliver ydet mere, men jeg har Indtryk af, at det sker med nogen Tilbageholdenhed, og at Tilskuddene dog endnu er mindre, end de faktisk burde være.

Jeg konstaterer med Glæde, at det ærede Medlem Hr. P. Mortensen har været inde paa noget, som jeg ogsaa vil ind paa, nemlig at vi maa have Ydelsen af Etableringslaan til unge ubemidlede Landbrugere sat mere i System og gjort mere almindelig. Det er givet, at vi inden for Landarbejdernes Rækker har mange kvalificerede unge Mænd, der vilde have Øyne til at virke som selvstændige Landbrugere, og det er ganske givet, at der blandt unge Landmænd, hvis Forældre har Landejendom, er en Mængde, der ikke har sammensparet Kapital, fordi de paa Grund af Tidernes Ugunst har maattet give Afkald paa Lønnen i den hjemlige Bedrift. Det er givet, at der er mange, der ikke kan komme til at virke i Landbruget, hvis et saadant Etableringslaan ikke bliver ydet. Endvidere vil Ydelsen af saadanne Laan have den Fordel at modvirke i nogen Grad Tilvandring til andre Erhverv og til Byerne, hvilket er haardt tiltrængt. Disse Laan er en Nødvendighed, og jeg mener ogsaa, at det er en god Forretning, at de ydes paa saa lempelige Vilkaar, saa de faktisk har Form som Tilskud.

Der er andre, som jeg ogsaa vil have Lov til at lægge et godt Ord ind for, og det er de mange, der paa Grund af Tidernes Ugunst er kommet bort fra deres hidtidige Ejendom, saa de ikke har selvstændigt Virke mere. Over for dem har vi en særlig Pligt til at hjælpe, saa de igen kan faa selvstændigt Virke. Vi har desværre mange af dem nede hos os. Der er ingen, hos hvem der — og med nogen Grund — skabes større Bitterhed end netop hos dem, og kan vi ved at yde et Etableringslaan som det, vi har lyst efter til de unge, eller maaske lidt større Etableringslaan give de Familier